

Prawa i obowiązki pasażerów w ruchu kolejowym w UE

W Unii Europejskiej prawa i obowiązki pasażerów w ruchu kolejowym podlegają przepisom rozporządzenia (WE) nr 1371/2007, mającym zastosowanie od końca 2009 r., które zapewnia wszystkim pasażerom ten sam poziom informacji, pomocy i ochrony. We wrześniu 2017 r. Komisja Europejska przyjęła nowy wniosek mający na celu osiągnięcie większej równowagi między wzmocnieniem praw pasażerów a zmniejszeniem obciążeń dla przedsiębiorstw kolejowych. Parlament Europejski ma przyjąć stanowisko w sprawie ww. wniosku podczas pierwszej sesji plenarnej w listopadzie.

Kontekst

[Rozporządzenie nr 1371/2007](#) zapewnia pasażerom szereg usług, takich jak informacje, zobowiązania względem ich osoby i bagażu, oraz – w przypadku opóźnienia lub odwołania pociągu – zwrot kosztów biletu lub możliwość kontynuacji podróży, odszkodowanie i pomoc. Osoby niepełnosprawne lub osoby o ograniczonej sprawności ruchowej mogą korzystać ze szczególnych praw w zakresie dostępności pociągów, stacji i pomocy. W [sprawozdaniu](#) z 2013 r. w sprawie stosowania rozporządzenia oraz w [ocenie skutków](#) z 2017 r. Komisja podkreśliła pewne kwestie, takie jak niejednolite stosowanie przepisów ze względu na stosowanie wyłączeń i słabe egzekwowanie zasad, oraz wyraziła zamiar dalszego dostosowywania praw pasażerów w ruchu kolejowym do innych rodzajów transportu.

Wniosek Komisji Europejskiej

Aby wyeliminować te niedociągnięcia i osiągnąć cele, w dniu 27 września 2017 r. Komisja przyjęła [wniosek](#) w sprawie zniesienia wyłączeń dla krajowych przewozów dalekobieżnych oraz transgranicznych przewozów miejskich, podmiejskich i regionalnych. Proponowane rozporządzenie zapewnia więcej informacji na temat praw pasażerów, w szczególności biletów bezpośrednich. Proponuje zwiększenie praw osób z niepełnosprawnością lub osób o ograniczonej sprawności ruchowej, na przykład poprzez całkowitą rekompensatę utraconego przez takie osoby sprzętu umożliwiającego poruszanie się. W celu poprawy egzekwowania przepisów rozporządzenie zawiera wyjaśnienie procedury składania skarg. Przede wszystkim proponuje wprowadzenie klauzuli dotyczącej siły wyższej, która zwolniłaby operatorów kolejowych z obowiązku wypłaty odszkodowania za opóźnienia spowodowane niekorzystnymi warunkami pogodowymi lub poważnymi klęskami żywiołowymi. W ten sposób przepisy dotyczące transportu kolejowego zostałyby dostosowane do innych przepisów UE w dziedzinie transportu.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W lutym 2018 r. Komisja Transportu i Turystyki (TRAN) Parlamentu Europejskiego przedstawiła [projekt sprawozdania](#) poświęconego temu wnioskowi. W kwietniu 2018 r. komisja TRAN zgłosiła i omówiła sześćset poprawek. Osiągnięto porozumienie co do potrzeby wzmocnienia praw osób z niepełnosprawnością lub osób o ograniczonej sprawności ruchowej, jednak wyrażono rozbieżne poglądy w sprawie wyłączeń i klauzuli dotyczącej siły wyższej. W czerwcu 2018 r. sprawozdawca zauważył, że osiągnięto porozumienie co do pewnych poprawek kompromisowych oraz że konieczne są dalsze dyskusje na przykład na temat wysokości odszkodowań z tytułu opóźnień.

W dniu 9 października 2018 r. komisja TRAN przyjęła swoje [sprawozdanie](#) wraz z szeregiem poprawek kompromisowych zmieniających ten wniosek. Proponuje się w nim zwiększenie praw pasażerów poprzez usunięcie klauzuli dotyczącej siły wyższej, objęcie zakresem stosowania rozporządzenia przewozów regionalnych oraz ułatwienie przewozu rowerów. Proponowane jest także zwiększenie poziomu rekompensaty w przypadku opóźnień, do 100 % ceny biletu w przypadku opóźnienia wynoszącego ponad dwie godziny. W sprawozdaniu przewidziano także ograniczenie z 48 do 12 godzin wymogu wcześniejszego powiadomienia o konieczności zapewnienia pomocy na stacjach osobom

z niepełnosprawnością lub osobom o ograniczonej sprawności ruchowej oraz zniesienie tego wymogu na stacjach, na których dzienny ruch przekracza 10 000 pasażerów. Oczekuje się, że sprawozdanie zostanie poddane pod głosowanie na pierwszej sesji plenarnej w listopadzie 2018 r., co pozwoli ustalić stanowisko Parlamentu przed rozmowami trójstronnymi.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2017/0237\(COD\)](#);
Komisja przedmiotowo właściwa: TRAN; Sprawozdawca:
Bogusław Liberadzki (S&D, Polska). Więcej informacji można
znaleźć w [briefingu pt. „Opracowywanie prawa UE”](#).

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2018.

